

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, 22 gusht 2014
Nr. ref.:RK705/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI92/14

Parashtrues

Fidaie Bytyqi

Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. E. nr. 1/2014, të 12 shkurtit 2014

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruese e kërkesës është znj. Fidaie Bytyqi (në tekstin e mëtejmi: parashtruesja e kërkesës) nga Malisheva, pronare e NNP "Shkoza F07", me seli pune në Prishtinë, të cilën e përfaqëson z. Nezir Bytyqi, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. E. nr. 1/2014, i 12 shkurtit 2014, të cilin parashtruesja e kërkesës e ka pranuar më 26 mars 2014.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar të Gjykatës Supreme për të cilin parashtruesja e kërkesës pretendon se ia ka shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutën e Kosovës, sipas nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenit 46 [Mbrojtja e Pronës], si dhe nenit 6 [E Drejta për Proces të Rregullt] dhe nenit 1 të Protokollit 1 [Mbrojtja e Pronës] të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut (në tekstin e mëtejmë: Konventa).

Baza juridike

4. Neni 113.7 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), neni 47 i Ligjit për Gjykatën Kushtetuese, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe rregulli 56 i Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 20 maj 2014, parashtruesja e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
6. Më 10 qershor 2014, me Vendimin Nr. GJR. KI92/14, Kryetari i Gjykatës caktoi gjyqtarin Robert Carolan gjyqtar raportues, dhe të njëjtën ditë caktoi Kolegjin shqyrties të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Kadri Kryeziu dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 11 qershor 2014, Gjykata e njoftoi parashtruesen e kërkesës dhe Qeverinë e Kosovës-Ministrinë e Infrastrukturës, për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 11 qershor 2014, Gjykata Supreme u njoftua për regjistrimin e kërkesës dhe iu dërgua një kopje e kërkesës.
9. Më 26 qershor 2014, gjyqtari Kadri Kryeziu e njoftoi me shkrim Gjykatën për përjashtimin e tij nga seancat shqyrtiese, për periudhën qershor – korrik 2014, derisa Gjykata të vendosë, lidhur me pretendimet e ngritura ndaj tij.
10. Më 2 korrik 2014, Kolegji shqyrties e shqyrtoi raportin e gjyqtarit rapportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

11. Më 15 tetor 2009, NNP “Shkoza Fo7”, ndërmarrja private, pronare e së cilës është parashtruesja e kërkesës, ka lidhur kontratën nr. MTPT 9/087511 me

Ministrinë e Transportit dhe të Postë-Telekomit (në tekstin e mëtejmö: MTPT, tani e transformuar si Ministria e Infrastrukturës) për kryerjen e punëve: asfaltim i rrugëve lokale Dubovc-Beqiq-Skënderaj-Vushtrri. Pas përfundimit të punëve të parapara me kontratë, punëkryesit do t'i paguhej shuma monetare e specifikuar në kontratë.

12. Sipas parashtrueses së kërkesës, gjatë ekzekutimit të punëve në terren, është paraqitur nevojë urgjente për punë shtesë, të kërkua nga menaxheri i projektit, dhe këto punë janë evidencuar në librin e ndërtimeve dhe janë pranuar nga komisioni i themeluar nga sekretari i MTPT-së, ndërsa edhe pse punët shtesë janë përfunduar, nuk janë paguar nga ministria përkatëse përkundër disa kërkesave të parashtrueses.
13. Më 19 tetor 2010, parashtruesja e kërkesës, në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, ka ngritur padi kundër Qeverisë së Kosovës – MTPT-së, për pagesën e borxhit në emër të kryerjes së punëve shtesë.
14. Më 14 dhjetor 2010, Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë nxori Aktgjykimin I. C. nr. 384/2010, me të cilin aprovoi kërkesë padinë e parashtrueses dhe e obligoi të paditurën, Qeverinë e Kosovës – MTPT-në, Prishtinë, që paditësit në emër të borxhit t'ia paguajë shumën prej 46.455,10€, me kamatë vjetore në lartësi prej 3,5% duke filluar nga data e parashtrimit të padisë e deri në pagesën definitive.
15. Në arsyetimin e aktgjykimit, ndër të tjera, Gjykata Ekonomike ka theksuar:

“Punimet janë kryer me urdhrin e organit mbikëqyrës i cili i ka pranuar te gjitha punimet shtese bazuar ne nenin 8.4 te Kontratës Baze. Përveç kësaj pala ka deklaruar se punimet nuk kane filluar pa nënshkrimin e organit mbikëqyrës dhe pas nënshkrimit nga organi mbikëqyrës punimet shtesë janë kryer, te njëjtat janë pranuar nga komisioni aprovues MTPT”... dhe më tej në aktgjykim është theksuar se ”Gjykata konkludon se zbatuesit mund ti kryejnë punimet e paparashikuara edhe pa pëlqimin paraprak te porositësit në qoftë se për shkak të urgjencës se tyre nuk ka pasur mundësi te merr ketë pëlqim, neni 634 te LMD-se”.

16. Më 9 tetor 2013, Gjykata e Apelit duke vendosur sipas ankesës së Qeverisë së Kosovës – MTPT-së, ka nxjerrë Aktgjykimin Ac. nr. 159/2012, me të cilin refuzoi si të pabazuar ankesën e së paditurës, ndërsa Aktgjykimi i Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, I. C. nr 384/2010, i 14 dhjetorit 2010, është vërtetuar.
17. Në arsyetimin e këtij aktgjykimi, Gjykata e Apelit, në mes tjerash, ka konstatuar:

“Gjykata e Apelit e Kosovës ka gjetur se gjykata e shkallës se parë duke vërtetuar drejtë dhe në mënyrë te plotë gjendjen faktike drejtë ka zbatuar dispozitat e procedurës kontestimore dhe të drejtën materiale kur ka gjetur kur kërkesëpacia e paditësit është e pabazuar. Aktgjykimi i goditur sipas vlerësimit te kësaj gjykate nuk përmban shkelje thelbësore të procedurës

kontestimore për te cilat, kjo gjykate sipas nenit 194 te LPK, kujdeset sipas detyrës zyrtare”.

18. Më 12 shkurt 2014, Gjykata Supreme e Kosovës, duke vendosur sipas revizionit të parashtruar nga MTPT-ja, ka nxjerrë Aktgjykimin Rev. E. nr. 1/2014, me të cilin revizionin e parashtruar e ka pranuar si të bazuar dhe ka vendosur që të ndryshohet Aktgjyki i Gjykatës së Apelit të Kosovës, Ac. nr. 159/2012, të 9 tetorit 2013, dhe Aktgjyki i Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, C. nr. 384/2010, të 14 dhjetorit 2010, duke e refuzuar si të pabazuar padinë e parashtrueses lidhur me kërkesën për pagesën e borxhit në emër të punëve të kryera shtesë.

19. Në arsyetimin e aktgjykimit, Gjykata Supreme ka theksuar:

“Gjykata Supreme e Kosovës, pranoi si te bazuara pretendimet e revizionit përkitazi me zbatimin e gabuar te se drejtës materiale, me qe gjykatat e shkalles me te ulet gabimisht kane pranuar si te bazuar kërkesëpadinë e paditësit, përfaktin se paditësi nuk ka vepruar ne kuptim te nenit 633 te LMD, i aplikueshëm sipas nenit 1057 te LMD tani ne fuqi prej datës 20.12.2012, meqë sipas kësaj dispozite juridike është parapare se për çdo largim nga kontrata, zbatuesi, këtu paditësi, duhet te merr pëlgimin me shkrim të porositësit dhe ai nuk mund te kërkojë asnje ngritje te shpërbllimit të kontraktuar për punimet qe i ka kryer pa pëlgimin e porositësit te punës”.

20. Gjykata Supreme, në aktgjykimin e revizionit, më tej, ka arsyetuar:

“Andaj, duke u bazuar në dispozitën ligjore te larte përmendur, dhe ne faktin se paditësi nuk e ka informuar te paditurin me kohe dhe ne forme te shkruar për nevojën e kryerjes se punëve shtese ne njërin anë, ne mënyrë që lidhur me atë punë te merren vesh dhe eventualisht te lidhin ndonjë aneks kontratë, dhe se ne rastin konkret nuk është fjala për punimet urgjente te paparashikuara nga nenii 634 i LMD”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesja e kërkesës ka pretenduar se aktgjyki i Gjykatës Supreme i ka shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutë për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe të drejtën e mbrojtjes së pronës si [neni 31 dhe 46 i Kushtetutës dhe të drejtën për një proces të rregullt dhe të mbrojtjes së pronës sipas Konventës, neni 6, dhe neni 1 i Protokollit 1 të Konventës].
22. E drejta për proces të rregullt, sipas tij, i është shkelur, meqë Gjykata Supreme e ka zbatuar gabimisht të drejtën materiale duke aplikuar Ligjin përmarrëdhëniet detyrimore në vend të Ligjit për prokurimin publik që është një *Lex Specialis* përf këtë lëmë, ndërsa si pasojë e këtij veprimi të Gjykatës, parashtrueses i është mohuar e drejta në pronë, sepse ai ka pasur një “pritje legitime” të pronës në bazë të punëve të kryera. Parashtruesja, lidhur me këtë i është referuar edhe Aktgjykimit të Gjykatës Kushtetuese përf rastin KI40/09, *Ibrahim* i 48 ish-punëtorë tjerë të KEK-ut, ku sipas saj, Gjykata ka gjetur shkelje të së drejtës në pronë.

23. Parashtruesja ka kërkuar nga “*Gjykata Kushtetuese qe te vendos për shpalljen e pavlefshme te Aktgjykit te Gjykatës Supreme Rev. E. nr. 1/2014, dhe te ia kthej atë Gjykatës Supreme për te vendosur ne baze te shkeljeve te evidentuara dhe te gjeturave nga Gjykata Kushtetuese*”.

Pranueshmëria e kërkesës

24. Për të gjykuar mbi kërkesën e parashtrueses, Gjykata paraprakisht vlerëson nëse pala i ka përbushur kriteret e pranueshmërisë të parapara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
25. Lidhur me këtë, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, ku përcaktohet:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

26. Gjykata vëren që parashtruesi e konteston Aktgjykin e Gjykatës Supreme, Rev. E. nr. 1/2014, të 12 shkurtit 2014, me të cilin iu pranua si i bazuar revizioni i MTPT-së, ndërsa u refuzua si e pabazuar padia e parashtruesit të kërkesës për kompensim të borxhit të kërkuar nga MTPT-ja.
27. Gjykata më tej konstaton se parashtruesja pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe me KEDNJ, sikurse janë specifikuar në parag. 20 të këtij raporti, të cilat kanë këtë përbajtje:

Neni 31 i Kushtetutës [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]

1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.

[...]

Neni 46 [Mbrojtja e Pronës]

1. E drejta e pronësisë është e garantuar.
2. Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj në pajtim me interesin publik.
3. Askush nuk mund te privohet nga prona në mënyrë arbitrale. Republika, e Kosovës apo autoriteti publik i Republikës se Kosovës mund të shpronësojë pronën nëse shpronësimi i tillë është i autorizuar me ligj, është i domosdoshëm apo i përshtatshëm për arritjen e një qëllimi publik apo promovimin e interesit publik, si dhe përcillet me ofrimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat te personit apo personave, prona e të cilëve është shpronësuar.

Dhe, nenı 6.1 i Konventës:

“Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme...në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile”.

Neni 1 i Protokollit Nr. 1, i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut parashev:

“Secili person fizik apo juridik ka të drejtë të gëzojë posedimet e tij në mënyrë të qetë. Askush nuk mund të privohet nga posedimet e tij/saj përheq për interes publik si dhe duke iu nënshtruar kushteve të përcaktuara me ligj, si dhe me parimet e përgjithshme të se drejtës ndërkombe të.

Megjithatë, dispozitat paravajtëse nuk do të pengojnë ne asnjë mënyrë të drejtën e shtetit që të zbatojë ligje qe i konsideron te domosdoshme për kontrollimin e shfrytëzimit te pronës ne pajtim me interesin e përgjithshëm, apo për të siguruar pagesën e tatimeve apo kontributeve e dënimive tjetra”.

28. Duke shqyrtuar pretendimet e parashtrueses, Gjykata konstaton se parashtruesja e kërkesës vetëm e ka potencuar shkeljen e Kushtetutës dhe të Konventës, por nuk ka ofruar prova për mënyrën dhe natyrën e shkeljeve të pretenduara. Gjykata konsideron se vetëm përshkrimi i thjeshtë i dispozitave të Kushtetutës dhe pretendimi se ato janë shkelur, pa paraqitur fakte për mënyrën e shkeljes, pa i përcaktuar rrethanat, pa i specifikuar veprimet e autoritetit publik që bien në kundërshtim me gjykimin e drejtë e të paanshëm, nuk janë bazë e mjaftueshme për të bindur Gjykatën se ka pasur shkelje të Kushtetutës apo të Konventës lidhur me një proces të rregullt dhe të paanshëm.
29. Gjykata gjeti se në të gjitha fazat e procesit gjyqësor, ankesat e parashtrueses së kërkesës kanë qenë të karakterit ligjor dhe asnjëherë e në asnjë fazë të natyrës kushtetuese apo të shkeljes eventuale të të drejtave të njeriut të mbrojtura me Kushtetutë, të cilat për herë të parë janë ngritur në Gjykatën Kushtetuese, gjë që Gjykatën e shpien të konkludojë se në të vërtetë parashtruesja është e pakënaqur me rezultatin përfundimtar të gjykimit të rastit të saj.
30. Zbatimi i ligjit të aplikueshëm dhe konstatimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike në një rast civil para një gjykate të rregullt është kompetencë e plotë dhe e padiskutueshme e po asaj gjykate dhe në rastin konkret, Gjykata Supreme qartë kishte konstatuar se “*për çdo largim nga kontrata, zbatuesi, këtu paditësi, duhet te merr pëlqimin me shkrim të porositësit dhe ai nuk mund të kërkojë asnjë ngritje te shpërbllimit të kontraktuar për punimet qe i ka kryer pa pëlqimin e porositësit te punës*”. Prandaj, nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të ndërhyjë në këtë kompetencë dhe në rrethana kur kontestohet aplikimi i ligjit në rastin konkret, Gjykata nuk mund të gjejë shkelje të nenit 31 të Kushtetutës apo të nenit 6 të KEDNJ-së.
31. Gjykata më tej konstaton se pretendimi i parashtrueses së kërkesës për njashmërinë e rastit KI40/09 të Gjykatës me rastin e saj nuk është i bazuar, sepse në rastin KI40/09 Gjykata konstatoi se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme gabimisht ishte mbështetur në një ligj, i cili në të vërtetë nuk ishte nxjerrë asnjëherë dhe gjeti se fondi pensional dhe invalidor, nuk ishte themeluar

asnijëherë. Ky veprim i Gjykatës Supreme e bënë aktgjykimin arbitrar, sepse ky ishte fakti thelbësor nga i cili varej pritshmëria legitime për kompensimin material të parashtrueses së kërkesës. Për dallim nga kjo, në rastin e parashtrueses së kërkesës, Gjykata ka aplikuar një ligj ekzistues dhe ka vepruar në pajtim të plotë me kompetencën e vet kushtetuese dhe ligjore. Andaj, nuk mund të bëhet fjalë për asnijë lloj arbitrariteti në rastin e parashtrueses së kërkesës dhe rrjedhimisht as për shkelje të së drejtës në pronë.

32. Gjykata rithekson se ajo nuk është gjykatë e gjetjes së faktave, nuk gjykon si gjykatë e shkallës së katërt dhe nuk është thjesht një instancë më e lartë gjyqësore. Për Gjykatën janë thelbësore çështjet prej ekzistimit të të cilave varet vlerësimi për shkelje eventuale të të drejtave kushtetuese dhe jo çështjet qartazi ligjore që kryesisht kanë qenë fakte të paraqitura nga parashtruesja e kërkesës (shih, *mutatis mutandis*, i.a., *Akdivar kundër Turqisë*, 16 shtator 1996, R.J.D, 1996-IV, para. 65).
33. Gjykata rikujton se në rastin KI53/14, të dorëzuar nga parashtruesi i kërkesës NTP “Llabjani” në rrethana të ngjashme, me objekt të njëjtë shqyrtimi, Gjykata vendosi për papranueshmërinë e kërkesës (shih Aktvendimin për papranueshmëri KI53/14, 7 korrik 2014).
34. Gjykata rikujton se fakti i thjeshtë se parashtruesit janë të pakënaqur me rezultatin e rastit, nuk mund t'u shërbejë atyre si e drejtë që të ngrenë një kërkesë të argumentuar për shkelje të dispozitave të Kushtetutës (shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së, kërkesa Nr. 5503/02, *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, ose aktvendimin e Gjykatës Kushtetuese, rasti KI128/12, i 12 korrikut 2013, të parashtruesit *Shaban Hoxha*, në kërkesën për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 316/2011).
35. Në këto rrethana, Gjykata gjen se faktet e paraqitura nga parashtruesja e kërkesës në asnijë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e së drejtës kushtetuese dhe nuk mund të konkludohet se kërkesa është e bazuar dhe, prandaj, në pajtim me rregullin 36 paragrafi 2 pika b, gjeti se kërkesa duhet të refuzohet si qartazi e pabazuar dhe të deklarohet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 36 dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 2 korrik 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Robert Carolan

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani

